
Dr. **Ivo Pilar** (Zagreb, 1874.—1933.), po struci pravnik i ekonomist (studirao u Beču i Parizu). Od početka XX. stoljeća do 1920. živi i radi u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Tuzla), potom do smrti u Zagrebu. Sudjelovao i u političkom životu: do jeseni 1918. zalagao se za održanje višenacionalne i multikulturne Austro-Ugarske Monarhije, ali pod uvjetom da se — u državno-političkom i nacionalno-političkom smislu — *reformira*, o čemu je napisao nekoliko važnih programskih spisa. U novostvorenoj južnoslavenskoj državi (Kraljevina SHS — Kraljevina Jugoslavija) politički je proganjan. Znanstvenik i publicist širokih interesa (umjetnost, povijest, sociologija, psihologija, demografija, politička geografija itd.). Najvažnija djela: studija *Secesija* (Zagreb 1898., kojom stječe »legitimaciju teoretičara modernizacije«), stručni rad o recepciji Općeg austrijskog građanskog zakonika u Bosni i Hercegovini (*Entwicklungsgang der Rezeption des Österreichischen ABG in Bosnien und Herzegowina...*, Wien, 1911.), opsežna studija *Die südslawische Frage und der Weltkrieg* (Beč, 1918., pod pseudonimom L. v. Südland), pionirski rad u hrvatskoj psihologiji (*Borba za vrijednost svoga »ja«*. *Pokus filozofije slavenskog individualizma*, Zagreb 1922.), političko-ekonomska studija *Immer wieder Serbien. Jugoslawiens Schicksalstunde* (Berlin, 1933., pod pseudonimom Florian Lichtträger).

Sadržaj

R A S P R A V E

- 9** Zoran GRUJAK:
O književnom i javnom djelovanju Iva Vojnovića s posebnim osvrtom na »supetarsku aferu« 1907. godine
- 51** Aleksandra GAČIĆ:
Pokušaj prodora Slovenske pučke stranke u Vojvodinu (1919.—1929.)
- 67** Stipe KUTLEŠA:
Znanstvenost i komplementarnost filozofije i teologije

P R I L O Z I

- 81** Bilješka na rubu članka Ive Pilara: *O sistematizovanju socijologije* (I. Rogić)
- 85** Ivo PILAR, O sistematizovanju socijologije

G R A D I V O

- 97** Dr. Ivo Pilar i Hrvatska seljačka stranka početkom tridesetih godina 20. stoljeća (T. Jonjić)
- 101** Ivo PILAR i Radoslav LORKOVIĆ, Zapisnik za spomen od 25. srpnja 1932.
- 105** Pismo dr. Ive Pilara i drugova dr. Vladku Mačeku, predsjedniku zabranjene Hrvatske seljačke stranke
- 109** Koncept Pilarove Spomenice o zadaćama Hrvatske seljačke stranke nakon donošenja Oktroiranog ustava Kraljevine Jugoslavije (1931.)
- 113** Ivo PILAR, Nacrt Pravila Hrvatske seljačke stranke

O S V R T S P O V O D O M

- 143** Tomislav JONJIĆ: O Tuđmanu, uz dlaku akademskim poduzetnicima i političkim trgovcima

O B L J E T N I C E

- 165** Prezreni pravaš: u prigodi 100. godišnjice smrti dr. Josipa Franka (S. Matković)
- 175** 20. obljetnica Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (I. Žebec Šilj)

O C J E N E I P R I K A Z I

- 179** Vladimir P. GOSS, *Četiri stoljeća europske umjetnosti 800.—1200.*, Zagreb, 2010. (J. Neralić)

- 184** Hrvojka MIHANOVIĆ-SALOPEK i Vinicije B. LUPIS, *Željezni duh: Prinos Jakete Palmotića Dionorića hrvatskoj književnoj baštini*, Zagreb — Dubrovnik, 2010. (A. Pavešković)
- 187** Donald RUMSFELD, *Known and Unknown: A Memoir*, Sentinel HC, 2011. (M. Barić)

IN MEMORIAM

- 191** Otto von Habsburg (1912.—2011.)

PILAR

RASPRAVE